

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**SPORT O'YINLARINI O'QITISH METODIKASI (BADMINTON)
O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	100000 – Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110000 – Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi:	60111900 - Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya va sport

✓

Chirchiq– 2023

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Said", is written over a horizontal line at the bottom right of the page.

Fan/modul kodi SO'O'Mbad304 ✓		O'quv yili 2025-2026 ✓	Semestr 6 ✓	ECTS- Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
Fanning nomi			Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1.	Sport o'yinlarini o'qitish metodikasi (Badminton) ✓		60 ✓	60 ✓	120 ✓
2.	I. Fanning mazmuni. Fanni o'qitishdan maqsad –“Sport o'yinlarini o'qitish metodikasi (badminton)” fani Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya va sport ta'lim yo'nalishida talabalarda ta'lim tizimida badminton mashg'ulotlarini olib borishning ilmiy-nazariy asoslarini, ta'lim oluvchilarning fiziologik rivojlanishini hisobga olgan holda amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish mexnaizmlarini o'rganish, sohaga oid bilimlarni shakllantirish, texnika-xavfsizlik qoidalariga rioya etish, badminton jihozlar bilan ishlash ko'nikmalarini shakllantirish. Fanning vazifasi – talabalarga badminton o'yinining mashqlari texnikasini, mashg'ulot o'tkazish, musobaqalarni tashkillashtirishga oid kasbiy-pedagogik malaka va ko'nikmalarni hosil qilish hamda shakllantirish, maktabgacha va boshlang'ich ta'lim muassasalarida badminton sport turini keng targ'ib qilishni o'rgatishdan iborat. II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1-mavzu:Badmintonning paydo bo'lishi va rivojlanish tarixi.O'zbekistonda badmintonning rivojlanishi 2-mavzu: Badminton o'yinining asosiy qoidalari. Badminton o'yinining asosiy jihozlar. 3-mavzu: Badminton o'yin texnikasi. 4-mavzu: Badminton o'yin taktikasi. III. Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi: 1-mavzu:Badmintonning paydo bo'lishi va rivojlanish tarixi.O'zbekistonda badmintonning rivojlanishi 2-mavzu: Badminton o'yinining asosiy qoidalari. Badminton o'yinining asosiy jihozlar. 3-mavzu: Badminton o'yin texnikasi. 4-mavzu: Badminton o'yin taktikasi. IV. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar 1. Badminton o'yin qoidalari:Kort (maydoncha) va jihozlar: Raketkani ushlash usullari: o'ng tomondan zarba uchun, chap tomondan				

zarba uchun. Volanni oshirish va uni qabul qilish texnikasini o'rganish.

2. Hakamlar apparati tuzilmasi. Hakamlilik qilish qoidalari.

3. O'yinchining asosiy texnik elementlari:

O'yinchining maydonchada turishi va harakatlanishi, volanni o'yinga kiritishning texnik usullari.

4. Badminton o'yinida volanni oshirishning asosiy turlari: 1 - qisqa yoki past, 2-baland hujumkor, 3 - yassi, 4 - baland-olis.

5. Hujum texnikasi: Zarbalarining turlari- raketkaning ochiq tomoni bilan yuqoridan beriladigan hujumkor (smesh; yarim smesh) zarbalar texnikasini o'rganish.

6. Yuqoridan yassi va to'r yaqiniga qisqartirilgan raketkaning ochiq tomoni bilan amalga oshiriladigan zarbalar texnikasini o'rganish.

7. Yakkalik o'yin qoidalari.

8. O'z oldida yumshoq zarba, o'qtalish bilan qisqa uzatishni o'zlashtirish.

9. Yassi zarbalarni xamda oldinga xarakatlanish va bosh ustidan o'ngdan xujum zarba va baland- uzoq zarbani takomillashtirish;

10. Baland uzoq uzatishni xamda boshdan o'ngdan zarbani berganda ortga qaytishni o'rganish.

11. Baland -uzoq uzatish va bosh ustidan beriladigan xujum zarbasini takomillashtirish.

12. Baland- uzoq uzatish, xujum zarba, yumshoq zarba kombinatsiyasini takomillashtirish.

13. O'yinchilarning jismoniy tyorgarligi. Volan bilan mashqlar.

14. Xujum (smesh) zarbasi, qisqa, kesib zarba berish, blok zarbasi usullarini o'rganish.

15. Yuqoridan berilgan qisqartirilgan zarba (yarim smesh), qisqa zarbalar berish usullarini o'zlashtirish.

16. Hujum, himoya va qarshi hujumda o'ynash usullarini o'rganish.

17. Juftlik bahslari. Juftlik bahslarida sheriklarning joylashuvi

18. Hakamlar apparati tuzilmasi. Hakamlilik qilish qoidalari.

19. Yakkalik o'yin taktikasi.

20. Juftlik o'yin taktikasi.

21. Aralash juftliklar (mikst)ning o'yin taktikasi.

22. Badminton o'quv mashg'ulot o'yini.

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

VI. Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Badminton o'yin qoidalari: Kort (maydoncha) va jihozlar;
2. Xakamlar apparati tuzilmasi. Hakamlilik qilish qoidalari.
3. O'yinchining asosiy texnik elementlari:
4. Badminton o'yinida volanni oshirishning asosiy turlari: 1 - qisqa yoki past, 2 - baland hujumkor, 3 - yassi, 4 - baland-olis.
5. Hujum texnikasi: Zarbalarining turlari- raketkaning ochiq tomoni bilan yuqoridan beriladigan hujumkor (smesh; yarim smesh) zarbalar texnikasi.
7. Yakkalik o'yin qoidalari.
8. Yassi zarbalarni xamda oldinga xarakatlanish va bosh ustidan o'ngdan xujum zarba va baland- uzoq zarbani takomillashtirish;
9. Baland -uzoq uzatish va bosh ustidan beriladigan xujum zarbasini takomillashtirish.
10. Baland- uzoq uzatish, xujum zarba, yumshoq zarba kombinatsiyasini takomillashtirish.
11. Yakkalik o'yin taktikasi.
12. Juftlik o'yin taktikasi.
13. Aralash juftliklar (mikst)ning o'yin taktikasi.
14. Badmintonning paydo bo'lishi
15. O'zbekistonda badmintonning rivojlanishi
16. Badmintondagi asosiy jihozlar
17. Badminton o'yinining asosiy qoidalari.
18. Badminton musobaqasini o'tkazish
19. Yakkalik o'yin texnikasi
20. Zarbalarining turlari- raketkaning ochiq tomoni bilan yuqoridan beriladigan hujumkor (smesh; yarim smesh) zarbalar texnikasi.

3.

VII. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- badmintonni o'qitishda zamonaviy yondashuvlar va innovatsiyalarni tatbiq qilish uchun zarur bo'ladigan bilim va ko'nikmalarni, badmintonni darslarida zamonaviy ta'lim vositalardan foydalanishni, zamonaviy talablar asosida badmintonni darslarini samaralitashkil qilish yo'llarini, ta'lim sohasidagi innovatsion faoliyat asoslari haqida **tasavvurga ega bo'lishi; (bilim)**

- sport o'yinlarini o'qitish metodikasi (badminton) fanini o'qitishda hamda ilmiy tadqiqotlar olib borishda qo'llaniladigan zamonaviy yondashuvlar va innovatsion texnologiyalardan xabardor bo'lishi, badmintonni o'qitishda qo'yiladigan hozirgi zamon talablarini bilishi, mashg'ulotlarda ta'lim resurslaridan samarali **foydalana olishi; (ko'nikma).**

- badminton mashg'ulotlarida jismoniy tarbiya bo'yicha "Milliy" dasturning mazmunini anglashi, shuningdek, mashg'ulotlarda qo'llaniladigan vositalari, metodlari va shakllarining uzviyligi va izchilligini ta'minlash, o'qitish mazmuniga oid axborotlarni qayta ishlash, umumlashtirish va o'quvchilarga yetkazish malakalariga ega bo'lishi va jismoniy tarbiya darslarida badminton mashg'ulotlarini zamonaviy innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash

	haqida malakalarga ega bo'lishi kerak.
4.	VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va hioya qilish uchun loyihalar ✓
5.	IX. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur. ✓
6.	X. Asosiy adabiyotlar: 1.O'zbekiston respublikasi prezidentining 05.11.2021 yildagi, Yurish, yugurish, mini-futbol, badminton, stritbol va "workout" sport turlarini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida pq-5282-son qarori. 2. Atabekov F. O'. Badminton. Darslik. T.: 2021 yil. 3. Бадминтон для дошколят: учебно-методическое пособие /Е.В. Преображенская, Е.Ю. Осьминина, И.В. Новикова, А.М. Хохлова. -Саратов : ГАУ ДПО «СОИРО», 2021. 4. A.A.Pulatov, O.M. Savatyugin, Sh.Sh. Isroilov.Badminton nazariyasi va uslubiyati. (o'quv qo'llanma).-T.: Fan va texnologiya, 2017 yil. 5. O.M.Savatyugin, M.Yu.G'aniyeva,S.F. Suleymanova Sport pedagogik mahoratini oshirish (badminton) (O 'quv qollanma) TQSHKENT-2017. XI. Qo'shimcha adabiyotlar 1.O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining, O'zbekiston respublikasida badminton sport turini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida, 11.03.2020 yildagi 143-son qarori. 2.Абдуллаев А., Хонкелдиев Ш.Х. Жисмоний тарбия назарияси ва услубиёти.Дарслик.Т.: 2005-231 б. 3.Турманидзе В. Г. Развитие интеллектуальных способностей средствами физической культуры и спорта на примере бадминтона // Личность. Культура. Общество. 2008. Т. 10,вып. 2 (41). С. 379–383. 4.С.М.Шахрай Физическая культура. Бадминтон. 5–11 класс: примерная программа (для учителей общеобразовательных учреждений) / 2012 Издательство Омского государственного университета общ ст-93. 5.Сяо, Цзе. Теория и практика бадминтона (общие учебники для учреждений физической культуры) / Цзе Сяо (и др.) – Пекин: Издательство

«Народный спорт», 2005-230 с. 11-12-с.

Axborot manbalari

www.cspi.uz
www.pedagog.uz
www.edu.uz
www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O'z.MK)
www.ziyonet.uz -Ziyonet axborot-ta'lim resurslari portal.

7. Chirchi qdavlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2023yil " 29 " 08 dagi qarori bilan tasdiqlangan

8. Fan/modul uchun ma'sul:
G.R.Gimazutdinov - CHDPU, "Bolalar sporti" kafedrası katta o'qtuvchisi,
A.Sh.G'anixo'jayev-CHDPU,). "Bolalar sporti" kafedrası o'qtuvchisi,

9. Taqrizchilar:
E.Xurramov – CHDPU, "Bolalar sporti" kafedrası dotsenti v.b., PhD.
R.I.Latipov – Nizomiy nomidagi TDPU "Jismoniy madaniyat" kafedrası dotsenti.